

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 9 PRIORITETO „VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR ŽMOGIŠKŲJŲ
IŠTEKLIŲ POTENCIALO DIDINIMAS“ 09.2.1-ESFA-K-728 PRIEMONĖS
„IKIMOKYKLINIO IR BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ VEIKLOS TOBULINIMAS“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 2 PATVIRTINIMO**

2018 m. spalio 12 d. Nr. V-828
Vilnius

Vadovaudamasi 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, 65 punktu,

t v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-K-728 priemonės „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 2 (pridedama).

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė

SUDERINTA

Europos socialinio fondo agentūros

2018 m. gegužės 5 d. raštu Nr. SB-2018-00600

2018 m. spalio 2 d. raštu Nr. SB-2018-01031

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2018 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. V-828

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 9 PRIORITETO „VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR ŽMOGIŠKŲJŲ
IŠTEKLIŲ POTENCIALO DIDINIMAS“ 09.2.1-ESFA-K-728 PRIEMONĖS
„IKIMOKYKLINIO IR BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ VEIKLOS TOBULINIMAS“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 2**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-K-728 priemonės „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-K-728 priemonės „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-380 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinio stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Nacionalinį stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-380 (toliau – Nacionalinis stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.3. Projektų administravimo ir finansavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.5. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams);

2.6. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą;

2.7. Geros mokyklos koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“;

2.8. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“;

2.9. Kokybės kultūros plėtros veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. V-1196 „Dėl Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Kokybės kultūros plėtros veiksmų planas);

2.10. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 9–17) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013);

2.11. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos priedas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše *de minimis* pagalbos gavėjas yra suprantamas kaip pareiškėjas (projekto vykdytojas) ir (ar) partneris, kuris yra ūkio subjektas pats vykdomas Aprašo 19 punkte nurodytą ūkinę veiklą arba švietimo įstaiga ir (ar) ikimokyklinio ugdymo mokykla, kuri yra ūkio subjektas ir kurios darbuotojas dalyvauja Aprašo 19 punkte nurodytoje ūkinėje veikloje.

5. Apraše Inovatyvi ugdymo organizavimo ir (arba) ugdymo tobulinimo idėja – naujausiomis švietimo srities tendencijomis ar duomenimis besiremianti, tarptautines švietimo naujoves diegianti arba kitų šalių patirtį naujam kontekstui taikanti idėja, kuria siekiama veiksmingų pokyčių organizuojant ir tobulinant ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo kokybę.

6. Konsultuojanti ikimokyklinio ugdymo mokykla Apraše yra suprantama kaip ikimokyklinio ugdymo mokykla, kuri turi veiklos tobulinimo arba inovatyvių ugdymo organizavimo ir / ar tobulinimo patirties, kuria dalinasi su veiklą tobulinančia ikimokyklinio ugdymo mokykla, siekdama pagerinti ugdymo organizavimą ir (ar) ugdymo turinio kokybę.

7. Konsultantas Apraše suprantamas kaip kita organizacija, institucija, pavienis asmuo ar mokslininkas, turintis veiklos tobulinimo arba inovatyvių ugdymo organizavimo ir / ar tobulinimo patirties.

8. Mokiniai, turintys mokymosi sunkumų, Apraše suprantami kaip mokiniai, turintys mokymosi sunkumų dėl nepalankios (kultūrinės / kalbinės, pedagoginės, socialinės-ekonominės) aplinkos ar dėl susidariusių aplinkybių yra apribojamos jų galimybės realizuoti savo gebėjimus mokantis pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas.

9. Ikimokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenė Apraše suprantama, kaip vienos ikimokyklinio ugdymo mokyklos mokytojai, mokiniai, jų tėvai (globėjai) ir kiti asmenys, siejami mokymosi toje ikimokyklinio ugdymo mokykloje santykių ir bendrų švietimo tikslų.

10. Ikimokyklinio ugdymo mokyklos Apraše yra suprantamos kaip mokyklos, vykdančios ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas (lopšelis – darželis, darželis, universalus daugiafunkcis centras, pradinė mokykla vykdanči ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas).

11. Apraše veiklą tobulinanti (tobulėjanti) ikimokyklinio ugdymo mokykla yra suprantama kaip ikimokyklinio ugdymo mokykla, kurios ugdymo organizavimą ir (ar) ugdymo turinio kokybę ketinama pagerinti.

12. Virtuali ugdymo(si) aplinka suprantama kaip informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis pagrįsta sistema, naudojama kurti ir (arba) tvarkyti ugdymo(si) turinį, organizuoti ir administruoti ugdymo(si) procesą.

13. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – Įgyvendinančioji institucija).

14. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

15. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

16. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 1 969 416,00 eurų (vieno milijono devynių šimtų šešiasdešimt devynių tūkstančių keturių šimtų šešiolikos eurų 00 ct) Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo) lėšų.

17. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę Aprašo 16 punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydam Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

18. Priemonės tikslas – pagerinti ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo kokybę skatinant pokyčius švietimo įstaigų veikloje.

19. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

19.1. naujų ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių ir (ar) ugdymo turinio (taip pat gali būti ir įvairios mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų) diegimas ikimokyklinio ugdymo mokykloje (-ose);

19.2. virtualių ugdymo(si) aplinkų ikimokyklinio ugdymo mokyklose diegimas (įskaitant su virtualių ugdymo(si) aplinkų naudojimu susijusių kompetencijų stiprinimą, taip pat, jeigu reikalinga, papildomai gali būti numatytos virtualių ugdymo(si) aplinkų kūrimo, atnaujinimo ar pritaikymo veiklos);

19.3. ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo kokybės gerinimas telkiant ikimokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenę (pvz., tėvų (globėjų) informavimas ir mokymas apie vaikų ugdymo poreikius; aktyvesnis tėvų (globėjų) ir mokinių įtraukimas į ikimokyklinio ugdymo mokyklos savivaldą; ikimokyklinio ugdymo mokyklos mikroklimato gerinimas; demokratinį ikimokyklinio ugdymo mokyklos gyvenimo procesų tobulinimas; ugdymo programų atnaujinimas ir įgyvendinimas bendradarbiaujant su švietimo ir kitomis įstaigomis ir pan.).

20. Pagal Aprašą numatoma skelbti kvietimą 2018 m. IV ketvirtį. Pagal kvietimą teikti paraiškas numatoma skirti iki 1 969 416, 00 eurų (vieno milijono devynių šimtų šešiasdešimt devynių tūkstančių keturių šimtų šešiolikos eurų 00 ct).

21. Informacija apie planuojamus skelbti kvietimus taip pat pateikiama kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

22. Pagal Aprašo 19 punkte remiamas veiklas galimi pareiškėjai yra savivaldybių administracijos, ikimokyklinio ugdymo mokyklos (lopšelis – darželis, darželis, universalus

daugiafunkcis centras, pradinė mokykla vykdanči ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas). Projekte turi dalyvauti ne mažiau kaip dvi veiklą tobulinančios ikimokyklinio ugdymo mokyklos. Galimi partneriai yra viešieji juridiniai asmenys, veikiantys švietimo srityje, registruoti Lietuvos Respublikoje.

23. Jeigu pareiškėjas yra ikimokyklinio ugdymo mokykla, ji gali teikti tik vieną paraišką tik vienai Aprašo 19 punkte numatytai veiklai. Jeigu pareiškėjas yra savivaldybė, ji gali teikti kelias paraiškas atskiroms Aprašo 19 punkte nurodytoms veikloms.

24. Veiklą tobulinanti ikimokyklinio ugdymo mokykla gali dalyvauti tik viename projekte.

25. *De minimis* pagalbos gavėjui gali būti teikiama *de minimis* pagalba visuose sektoriuose, išskyrus Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 1 straipsnio 1 dalyje išvardytus sektorius ir veiklas.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

PIRMAS SKIRSNIS BENDRIEJI PROJEKTŲ REIKALAVIMAI IR PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

26. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

27. Projektai turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2018 m. rugšėjo 21 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-4 (34):

27.1. projektas turi būti pasirinkęs tik vieną iš Aprašo 19 punkte numatomų veiklų;

27.2. projektai, teikiami pagal Aprašo 19.1 papunktyje numatomą finansuoti veiklą, turi atitikti

HYPERLINK

"https://e-

seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cf760b608f0011e59c9a8f8c9980906b?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=b6db191b-deda-4aa1-8981-b5c15cee9957" [Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano](https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cf760b608f0011e59c9a8f8c9980906b?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=b6db191b-deda-4aa1-8981-b5c15cee9957) 1 priedo 1.1.3.1 papunktyje nurodytą veiklą „Naujų bendrojo ugdymo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių, atnaujinto ugdymo turinio diegimas“;

27.3. projektai, teikiami pagal Aprašo 19.2 papunktyje numatomą finansuoti veiklą, turi atitikti [Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano](#) 1 priedo 1.1.3.2 papunktyje nurodytą veiklą „Virtualių ugdymo(si) aplinkų ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo institucijose diegimas“;

27.4. projektai, teikiami pagal Aprašo 19.3 papunktyje numatomą finansuoti veiklą, turi atitikti [Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano](#) 1 priedo 1.1.3.3 papunktyje nurodytą veiklą „Mokyklos bendruomenės telkimas ir bendrojo ugdymo kokybės gerinimas“.

28. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai (maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede). Pagal Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 50.

29. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektui suteikiama mažiau kaip 50 balų, paraiška atmetama.

30. Jeigu projektai surenka vienodą balų skaičių ir jiems finansuoti nepakanka kvietimui teikti paraiškas skirtos lėšų sumos, tuomet projektai išdėstomi Projektų taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

31. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

32. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

33. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesiams.

34. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje (tik ES valstybėse narėse), jei jas vykdant sukurti produktai, rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai.

35. Tinkama projekto tikslinė grupė yra švietimo įstaigų darbuotojai, ikimokyklinio ugdymo mokyklų bendruomenių nariai.

36. Projektais, planuojamais pagal Aprašo 19 punkte numatomas finansuoti veiklas, turi būti siekiama toliau išvardytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

36.1. produkto rodiklio „Pagal veiksmų programą ESF finansavimą ugdymo kokybei gerinti gavusios ikimokyklinio ugdymo mokyklos“ (rodiklio kodas P.N.713). Minimali siektina reikšmė – 2 mokyklos;

36.2. produkto rodiklio „Švietimo įstaigų darbuotojai, kurie dalyvavo ESF veiklose, skirtose mokytis pagal neformaliojo švietimo programas“ (rodiklio kodas P.S.382). Minimali siektina reikšmė – 12 asmenų;

36.3. rodiklio P.S.382 reikšmė didėja proporcingai dalyvaujančių projekte veiklą tobulinančių ikimokyklinio ugdymo mokyklų skaičiui. Pavyzdžiui, jeigu projekte dalyvauja 3 veiklą tobulinančios ikimokyklinio ugdymo mokyklos, tai projektu siekiama šių minimalių stebėsenos rodiklių reikšmių: produkto rodiklis „Pagal veiksmų programą ESF finansavimą ugdymo kokybei gerinti gavusios mokyklos“ (rodiklio kodas P.N. 713) – 3 mokyklos; produkto rodiklis „Švietimo įstaigų darbuotojai, kurie dalyvavo ESF veiklose, skirtose mokytis pagal neformaliojo švietimo programas“ (rodiklio kodas P.S.382) – 18 asmenų.

37. Aprašo 36.1 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimui taikomas Nacionalinis stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas. Aprašo 36.2 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimui taikomas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas. Visų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

38. Reikalavimai dėl horizontaliųjų principų įgyvendinimo:

38.1. negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui;

38.2. pagal Aprašo 19 punkte nustatytas veiklas įgyvendinami projektai turi aktyviai prisidėti prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo, t. y. turi būti numatytos priemonės skatinančios moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimą:

38.2.1. įgyvendinant projektus pagal Aprašo 19.1 papunktyje numatytas veiklas, naujų ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo proceso organizavimo modelių ir (ar) ugdymo turinio (taip pat gali būti ir įvairios mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų) diegimą ikimokyklinio ugdymo mokykloje (-ose), integruoti tarpkultūrinio ugdymo, lyčių lygybės ir nediskriminavimo aspektus;

38.2.2. įgyvendinant projektus pagal Aprašo 19.2 papunktyje nurodytą veiklą numatyti priemonės, kad kuriamos virtualios ugdymo(si) aplinkos atitiktų universalaus dizaino principus, t. y. būti prieinamos kuo platesniam vartotojų ratui (pvz.: numatomos kurti ugdymo programos turi būti pritaikytos naudoti akliesiems ir silpnaregiams, klausos sutrikimų ar kitų specialiųjų poreikių turintiems asmenims); stiprinant kompetencijas, susijusias su virtualių ugdymo(si) aplinkų naudojimu, numatyti priemonės, kurios padėtų užtikrinti saugumą ir stabdytų patyčias elektroninėje erdvėje, skatintų mergaites labiau domėtis informacinėmis technologijomis ir pan.;

38.2.3. įgyvendinant projektus pagal Aprašo 19.3 papunktyje numatytas veiklas, integruoti priemonės, kurios prisidėtų prie sisteminių pokyčių diegimo ikimokyklinio ugdymo mokyklose, skatinant lyčių lygybę ir nediskriminavimą, mažinant patyčias bet kokių pagrindų.

39. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

40. Pagal Aprašą finansavimas *de minimis* pagalbos gavėjams yra *de minimis* pagalba. Įgyvendinančioji institucija paraiškos vertinimo (projekto įgyvendinimo) metu nustato ar konkrečiame projekte skiriamam finansavimui arba daliai finansavimo turi būti taikomos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos taisyklės. Aprašas nustato *de minimis* pagalbos teikimo sąlygas, kurios atitinka Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 nuostatas ir yra suderinamos su bendrąja rinka.

ANTRAS SKIRSNIS REIKALAVIMAI DĖL *DE MINIMIS* PAGALBOS TEIKIMO

41. Prašomos (galimos) skirti *de minimis* pagalbos sumos konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui teisėtumas turi būti įrodomas vadovaujantis Aprašo 3 priede, projekto sutartyje ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, bei pateiktais duomenimis Aprašo VI skyriuje nurodyta tvarka.

42. *De minimis* pagalba konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui skiriama Aprašo VI skyriuje nurodyta tvarka Įgyvendinančiajai institucijai patikrinus:

42.1. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba: bendra *de minimis* pagalbos suma, suteikta tam pačiam *de minimis* pagalbos gavėjui pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, negali viršyti 200 000, 00 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų 00 ct) ribos per trejų finansinių metų laikotarpį, vienam kelių transporto sektoriuje veikiančiam *de minimis* pagalbos gavėjui – 100 000, 00 Eur (vieno šimto tūkstančių eurų 00 ct);

42.2. sąsajas pagal Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 „Vienos įmonės“ sąvoką, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 2 straipsnio 2 dalyje, *de minimis* pagalbos gavėjui užpildžius „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, paskelbtą ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“ ir „Paraiškų priedų formos“.

43. Duomenis ir informaciją, susijusią su *de minimis* pagalbos reikalavimų įgyvendinimu, pareiškėjas (projekto vykdytojas) teikia Įgyvendinančiajai institucijai Aprašo 66, 84 punktuose ir projekto sutartyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

44. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

45. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma neįskaitant nuosavo įnašo pagal Aprašo 19.1, 19.2 ir 19.3 papunkčiuose remiamas veiklas yra ne didesnė kaip 115 500, 00 Eur (vienas šimtas penkiolika tūkstančių penki šimtai eurų 00 ct). Vertinimo metu projekto vertė nustatoma pagal dalyvaujančių projekte veiklą tobulinančių ikimokyklinio ugdymo mokyklų skaičių, kai už vieną veiklą tobulinančią ikimokyklinio ugdymo mokyklą projektui skiriama finansavimo lėšų suma ne didesnė kaip 23 100, 00 Eur (dvidešimt trys tūkstančiai vienas šimtas eurų 00 ct):

Projekte dalyvaujančių veiklą tobulinančių ikimokyklinio ugdymo mokyklų skaičius	Maksimali finansavimo lėšų suma (eurais)
2	46 200,00
3	69 300,00
4	92 400,00
5 ir daugiau	115 500,00

46. Jeigu projektui skiriamo finansavimo lėšų suma neviršija 50 000, 00 Eur (penkiasdešimt tūkstančių eurų 00 ct) visos projekto išlaidos turi būti apmokamos supaprastintai, išskyrus atvejus, kai įgyvendinant projektą teikiama valstybės pagalba, išskyrus *de minimis* pagalbą, kuri teikiama pagal Aprašą. Reikalavimas netaikomas, jei projekto išlaidos patiriamos išimtinai vykdant pirkimus.

47. Kai didžiausia galima projektui skiriamo finansavimo lėšų suma neviršija 100 000, 00 Eur (vieno šimto tūkstančių eurų 00 ct), projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu įgyvendinančioji institucija, vadovaudamasi pareiškėjo pateiktais duomenimis, kurie turi būti patikimi ir gali būti patikrinami, arba projekto biudžetu, gali nustatyti projektui taikytinus fiksuotuosius įkainius ir (arba) fiksuotąsias sumas, išskyrus Projektų taisyklių 429 punkte numatytą atvejį.

48. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 98 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris turi prisidėti prie projekto įgyvendinimo ne mažiau kaip 2 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

49. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

50. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.

51. Pagal Aprašo 19.1 ir 19.3 papunkčiuose remiamas veiklas tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti laikomos tik projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams ir juridiniams asmenims pagal paslaugų (civilines) ir kitas sutartis išlaidos (jei pagal šias sutartis matyti, kad tai yra darbo užmokesčio ar atlygio išlaidos), kai projekto vykdytojas (partneris) pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį). Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatomis. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir

		kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai šalia pagrindinių pareigų sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokiu atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardinta, kiek laiko dirbama prie projekto ir nurodomas atlygis). Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad projektą vykdančys darbuotojai turėtų išsilavinimą ir kvalifikaciją, atitinkančią projekte numatytas vykdyti funkcijas ir pareigas. Patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos bei papildomų poilsio dienų išmokos apmokamos taikant kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąsias normas, kurios nustatomos atsižvelgiant į konkrečiam darbuotojui priklausančią kasmetinių atostogų dienų skaičių, jam nustatytos darbo savaitės trukmę bei jam suteiktų papildomų poilsio dienų trukmę. Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotosios normos apskaičiuojamos remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. sausio 19 d. Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai. Projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos, išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš ES struktūrinės, kitos ES finansinės paramos ar tarptautinės finansinės paramos, yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas.
6.	Informavimas apie projektą	Netinkama finansuoti.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto	Tinkamomis finansuoti laikomos įrangos, įrenginių ir kito turto įsigijimo (nuomos, nusidėvėjimo), projektui vykdyti reikalingų prekių ir paslaugų įsigijimo, kelionių,

	išlaidų normą	komandiruočių, informavimo apie projektą pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.1, 450.2 ir 450.6 papunkčius, darbo užmokesčio (pvz., projektą administruojančio personalo) ir kitos projektui įgyvendinti reikalingos išlaidos, atitinkančios Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties nustatytus reikalavimus. Šios išlaidos apmokamos taikant fiksuotąją projekto išlaidų normą pagal Projekto taisyklių 433.3 papunktį, t. y. fiksuotoji norma sudaro 40 procentų projektą vykdančio personalo išlaidų (40 proc. nuo 5 kategorijos išlaidų sumos) ir taikoma daliai tinkamų finansuoti projekto išlaidų (įskaitant netiesiogines išlaidas) apmokėti.
--	---------------	--

Pastaba. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

52. Pagal Aprašo 19.2 papunktyje remiamą veiklą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamas turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti laikomos tik šios išlaidos: Projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančioms fiziniams ir juridiniams asmenims pagal paslaugų (civilines) ir kitas sutartis išlaidos (jei pagal šias sutartis matyti, kad tai yra darbo užmokesčio ar atlygio išlaidos), kai projekto vykdytojas (partneris) pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį). Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatomis. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio

		išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai šalia pagrindinių pareigų sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokiu atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardinta, kiek laiko dirbama prie projekto ir nurodomas atlygis). Patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos bei papildomų poilsio dienų išmokos apmokamos taikant kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąsias normas, kurios nustatomos atsižvelgiant į konkrečiam darbuotojui priklausančią kasmetinių atostogų dienų skaičių, jam nustatytos darbo savaitės trukmę bei jam suteiktų papildomų poilsio dienų trukmę. Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotosios normos apskaičiuojamos remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. sausio 19 d. Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai. Projekto veikloms vykdyti reikalingų mokymų, susijusių su virtualių ugdymo(si) aplinkų naudojimu, išlaidos. Projekto veikloms vykdyti reikalingos renginio organizavimo išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurių dydžiai nustatyti Europos socialinio fondo agentūros 2016 m. liepos 13 d. Renginio organizavimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai. Projekto veikloms vykdyti reikalingos bendrųjų įgūdžių mokymo išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurių dydžiai nustatyti Europos socialinio fondo agentūros 2016 m. liepos 13 d. Bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu
--	--	---

		http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai. Projekto veikloms vykdyti (vykdančiojo personalo komandiruotės, dalyvių kelionės ir komandiruotės) reikalingos transporto (toliau – transporto) Lietuvoje išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurie nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015 m. balandžio 24 d. Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai. Tais atvejais, kai darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant Aprašo 52 punkte nurodytus fiksuotuosius įkainius, tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos ir kitos, su šių darbuotojų darbo užmokesčiu susijusios ir realiai patirtos išlaidos (draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokos už darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ne visą darbo laiką ir nepatenkančius į teisės aktuose numatytas išimtis, išeitinės išmokos), kurių neapima Aprašo 52 punkte nurodytieji fiksuotieji įkainiai. Šios išlaidos apmokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, remiantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015 m. spalio 19 d. Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai. Projekto veiklose dalyvaujančių privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio išlaidos apskaičiuojamos taikant fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatomi remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. vasario 19 d. Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita. Ši ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje adresu http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai.
--	--	---

		Projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos, išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš ES struktūrinės, kitos ES finansinės paramos ar tarptautinės finansinės paramos, yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.1, 450.2 ir 450.6 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkama finansuoti. Netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma, apskaičiuojama pagal Projektų taisyklių 10 priedą.

Pastaba. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

53. Išlaidos, apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, fiksuotąją normą, turi atitikti šias nuostatas:

53.1. pagal fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias normas apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį;

53.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

53.3. projektų išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti, įrodant pagal fiksuotuosius įkainius apmokamų rezultatų pasiekimą, bus nurodyti projekto sutartyje;

53.4. jei supaprastintai apmokamų išlaidų dydis ar jo taikymo sąlygos buvo netinkamai nustatytos (tais atvejais, kai dydis turėjo būti mažesnis arba kitaip taikomas), patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos turi būti taikomos jau įgyvendinamų projektų veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti.

54. Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios nenurodytos Aprašo 51 ir 52 punktuose. Taip pat netinkamos finansuoti yra paraiškos parengimo išlaidos.

55. Savanoriškas darbas laikomas nepiniginiu projekto vykdytojo ir (ar) partnerio įnašu. Šios išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal Aprašo 19 punkte nurodytas veiklas, jeigu galima įrodyti dirbtą laiką, o įnašas apskaičiuojamas taikant Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytą minimalųjį darbo užmokestį arba nustatytą fiksuotąjį įkainį ir laikantis Projektų taisyklių 418 punkto reikalavimų.

56. Veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti ir išlaidos gali būti patirtos ir apmokėtos iki sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d., su sąlyga, kad visos projekto veiklos nėra baigtos pareiškėjui pateikiant paraišką.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

57. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susijusių dokumentų“.

58. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 61 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS).

59. Paraiškos turi būti teikiamos per DMS. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

60. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, Įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

61. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus lietuvių kalba:

61.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriu (-ais) (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

61.2. Klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo pridėtinės vertės mokesčio išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą. Šio priedo forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“;

61.3. užpildytą paraiškos atitikties prioritetiniams atrankos kriterijams lentelę (Aprašo 4 priedas);

61.4. konsultanto, atrankos konkurso sąlygų projektą arba konsultanto dalyvaujančio projekte su veiklą tobulinančia ikimokyklinio ugdymo mokykla (-omis), gyvenimo aprašymą ir dokumentus, kuriais grindžiama jo patirtis ikimokyklinio ugdymo mokyklų veiklos tobulinimo srityje (jei taikoma);

61.5. konsultuojančios ikimokyklinio ugdymo mokyklos, organizacijos, institucijos, dalyvaujančios projekte su veiklą tobulinančia ikimokyklinio ugdymo mokykla (-omis), nuostatus / įstatus, pastarųjų 5 metų patirties ikimokyklinio ugdymo mokyklų veiklos tobulinimo srityje aprašymą ir dokumentus, kuriais ši patirtis grindžiama (jei taikoma);

61.6. projekte veiklas tobulinančių ikimokyklinio ugdymo mokyklų sąrašą (Aprašo 5 priedas);

61.7. Prekių/paslaugų finansuojamų iš 7 biudžeto kategorijos lėšų, reikalingų tiesioginių veiklų įgyvendinimui sąrašą (Aprašo 6 priedas, jei taikoma);

61.8. nuosavą įnašą pagrindžiantys dokumentai.

62. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

63. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius Įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą ES struktūrinės paramos svetainėje www.esinvesticijos.lt.

64. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede nustatytus reikalavimus.

65. Paraiškos vertinimo metu Įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

66. Paraiškos vertinimo metu Įgyvendinančioji institucija nustačiusi, kad finansavimas pagal Aprašą būtų *de minimis* pagalba *de minimis* pagalbos gavėjams, gali paprašyti pareiškėjo per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą pateikti informaciją apie *de minimis* pagalbos gavėjams planuojamas skirti lėšas ir (ar) Klausymą dėl organizacijos atitikties ūkio subjekto sąvokai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalies kriterijus, kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“, „Paraiškų priedų formos“ ir (ar) „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, kaip nurodyta Aprašo 42.2 papunktyje. Gautą informaciją Įgyvendinančioji institucija vertina Aprašo 85 punkte nurodyta tvarka.

67. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

68. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat, kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas Įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą Įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus raštu.

69. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose nustatyta tvarka. Taip pat paraiška atmetama nepašalinus pareiškėjo pateikti papildomų duomenų ar dokumentų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos, jei:

69.1. paraiška neatitinka Aprašo 27.1 papunkčio, t. y. kai projektas pasirinkęs daugiau nei vieną Aprašo 19 punkte numatomų veiklų;

69.2. jei 50 procentų ir daugiau neužpildytas paraiškos 5, 6 ir 7 punktas;

69.3. paraiška neatitinka Aprašo 22 punkte numatyto reikalavimo, t. y. paraiškoje nėra numatyta, kad dalyvaus dvi veiklą tobulinančios ikimokyklinio ugdymo mokyklos.

70. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

71. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus Įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

72. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės darbo reglamente.

73. Įgyvendinčiai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

74. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, Įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS (arba raštu, jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

75. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjo ir Įgyvendinančiosios institucijos.

76. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į Įgyvendinčiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

77. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas, vienu iš žemiau nurodytų būdų, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas:

77.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

77.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu.

VI SKYRIUS

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

78. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

79. Jei projekto veikla nepradėta įgyvendinti per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos, Įgyvendinančioji institucija, suderinusi su Ministerija, turi teisę vienašališkai nutraukti projekto sutartį.

80. Projekto sutartyje nustatomas privalomas finansinis projekto lėšų įsisavinimo spartos rodiklis, t. y. nurodoma privaloma įsisavinti procentinė lėšų dalis nuo visų projektui įgyvendinti skirtų projekto finansavimo lėšų per 12 mėnesių nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

81. Projektui gali būti leidžiama panaudoti sutaupytas lėšas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka. Svarstant galimybę leisti panaudoti sutaupytas lėšas įvertinama, kaip projekto vykdytojas vykdo projekto sutartyje nustatytus įsipareigojimus:

81.1. ar projekto įgyvendinimas vykdomas pagal projekto sutartyje nustatytą projekto veiklų įgyvendinimo grafiką;

81.2. ar pasiektas projekto sutartyje nustatytas finansinis projekto lėšų įsisavinimo spartos rodiklis;

81.3 ar pasiekti stebėsenos rodikliai projekto sutartyje nustatytais terminais.

82. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtų finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigijamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris (-iai).

83. Finansavimas *de minimis* pagalbos gavėjams pagal Aprašo 41–43 punktuose nurodytus reikalavimus teikiamas projekto sutartyje ir Apraše nustatyta tvarka. Įgyvendinančioji institucija paraiškos vertinimo ar projekto įgyvendinimo metu nustato ar konkrečiame projekte ketinamoms finansuoti veikloms arba daliai veiklų turi būti taikomos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos taisyklės.

84. Projekto įgyvendinimo metu nustačius, kad finansavimas pagal Aprašą būtų *de minimis* pagalba *de minimis* pagalbos gavėjams, vykdytojas per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą pateikia informaciją apie *de minimis* pagalbos gavėjams planuojamas skirti lėšas ir (ar) Klausymą dėl organizacijos atitikties ūkio subjekto sąvokai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalies kriterijus, kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“, „Paraiškų priedų formos“ ir (ar) „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, kaip nurodyta Aprašo 43.2 papunktyje.

85. Įgyvendinančioji institucija, iš projekto vykdytojo gavusi informaciją, nurodytą Aprašo 66 punkte, įvertina:

85.1. kiekvieno *de minimis* pagalbos gavėjo atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 nustatytiems reikalavimams, užpildydama Aprašo 3 priedą;

85.2. *de minimis* pagalbos gavėjo sąsajas pagal Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 „Vienos įmonės“ sąvoką;

85.3. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba, nustatyta Aprašo 42.1 papunktyje.

86. Įgyvendinančioji institucija, atlikusi Aprašo 85 punkte nurodytą įvertinimą, priima sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams ir vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų

patvirtinimo“ ir projekto sutartyje nustatyta tvarka, registruoja duomenis apie suteiktą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą.

87. Įgyvendinančioji institucija raštu arba el. paštu informuoja projekto vykdytoją apie priimtą sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkretiems *de minimis* pagalbos gavėjams, nurodyma *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį konkretiems *de minimis* pagalbos gavėjams, pateikdama aiškią nuorodą į Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 (nurodyma reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

88. Projekto vykdytojas, gavęs informaciją iš Įgyvendinančiosios institucijos, raštu arba elektroniniu paštu informuoja *de minimis* pagalbos gavėjus apie priimtą sprendimą, nurodymas *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį, pateikdamas aiškią nuorodą į Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 (nurodymas reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

VII SKYRIUS

APRAŠO KEITIMO TVARKA

89. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

90. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 90 punkte nustatytais atvejais.
